

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 10 lipca 2026 r.

Poz. 4343

Podpisany przez:
Elżbieta Barbara Żabicka-Lakomy
Data: 10.07.2026 08:27:00

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR IFIIL.4131.1.54.2026 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 2 lipca 2026 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662) i art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 i 781)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr VI.57.2026 Rady Miasta Jastrzębie-Zdrój z dnia 28 maja 2026 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu jednostki Ruptawa o symbolu roboczym R16 w Jastrzębiu-Zdroju, w następującej części: • w tekście uchwały:

§ 19. w odniesieniu do terenów o symbolach 5MN-U i 6MN-U;

§ 47. ; • w części graficznej ustaleń planu (stanowiącej załącznik nr 1), w odniesieniu do terenów o symbolach: 5MN-U, 6MN-U i 1CC.

Uzasadnienie

W myśl art. 85 i 86 ustawy o samorządzie gminnym, wojewoda sprawuje nadzór nad działalnością gminną na podstawie kryterium zgodności z prawem. Zgodnie z art. 91 wskazanej ustawy uchwała gminy, która jest sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w drodze rozstrzygnięcia nadzorczego. W dniu 28 maja 2026 r. Rada Miasta Jastrzębie-Zdrój podjęła uchwałę Nr VI.57.2026 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu jednostki Ruptawa o symbolu roboczym R16 w Jastrzębiu-Zdroju. Stosownie do przepisu art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, w dniu 2 czerwca 2026 r. Rada Miasta Jastrzębie-Zdrój przekazała organowi nadzoru uchwałę z dnia 28 maja 2026 Nr VI.57.2026, a w dniu 8 czerwca 2026 r. Wojewoda otrzymał dokumentację prac planistycznych, celem dokonania oceny zgodności tej uchwały z prawem. W dniu 25 czerwca 2026 r. organ nadzoru wszczął postępowanie nadzorcze oraz poinformował Gminę o możliwości złożenia wyjaśnień. W trakcie prowadzonego postępowania nadzorczego, organ nadzoru stwierdził, że została ona podjęta z naruszeniem zasad sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w następującym zakresie. Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1947 ze zm.) – cmentarze zakłada się i rozszerza na terenach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Szczegółowe warunki lokalizowania cmentarzy określa rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. U. z 1959 r., Nr 52, poz. 315). Na podstawie § 3 ust. 1 cyt. rozporządzenia odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, od zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego, bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, powinna wynosić co najmniej 150 m; odległość ta może być zmniejszona do 50 m pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociagową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone. Z analizy załącznika nr 1 do uchwały –

rysunku planu oraz dokumentacji prac planistycznych wynika, że w planie nastąpiło poszerzenie granic cmentarza m. in. w kierunku południowym, przybliżając się do istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zakładu przechowującego artykuły żywności (sklep spożywczy) na odległość mniejszą niż 50 m. W związku z powyższym rozszerzenie istniejącego cmentarza, w zakresie wskazanym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w tym przez wzgląd na istniejącą zabudowę mieszkaniową i zakład przechowujący artykuły żywności, stanowi naruszenie § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze. W złożonych wyjaśnieniach gmina wskazała m. in., że cmentarz parafialny funkcjonował obok kościoła już od XVII wieku. Istniejący budynek mieszkalny pochodzi z początku XX wieku. Lokalizacja względem istniejącego cmentarza nie jest następstwem ustaleń aktualnego planu miejscowego. Jak wynika z analizy materiałów archiwalnych, budynki te były już wówczas zlokalizowane w odległości mniejszej niż 50 m od granic cmentarza, co zostało następnie odzwierciedlone również w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zatwierdzonym uchwałą Nr VII/ 74 /2007 Rady Miasta Jastrzębie Zdrój z dnia 22 marca 2007r. o symbolu roboczym R87, ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego Nr 104, poz. 2104 z dnia 18 czerwca 2007 roku, sporządzonym na podstawie istniejącego zagospodarowania terenu. Ponadto planowane w przedmiotowej uchwale poszerzenie cmentarza, nie ingeruje w istniejącą zabudowę mieszkaniową, ani nie pogarsza jej dotychczasowych warunków funkcjonowania, gdyż relacje przestrzenne pomiędzy cmentarzem, a tymi obiektami pozostają w istocie niezmienione względem stanu istniejącego oraz wcześniej obowiązujących ustaleń planistycznych. Wojewoda przyjął do wiadomości wyjaśnienia gminy, jednak ich nie podziela. Organ nadzoru nie kwestionuje stanu istniejącego zagospodarowania usankcjonowanego w ww. planie miejscowym z 2007 r., lecz w sytuacji poszerzenia cmentarza, czyli przeznaczenia nowego terenu pod cmentarz, zdaniem Wojewody argumenty przedstawione w odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania nadzorczego, nie upoważniają gminy do kolejnego działania naruszającego przepisy prawa. Bowiem organy gminy, lokalizujące w planach miejscowych cmentarz (lub planujące jego poszerzenie), winny tak sytuować tereny cmentarzy, aby zabezpieczyć spełnienie wymogów dotyczących istniejącego zagospodarowania wokół tych cmentarzy. Cmentarz zatem, winien być zlokalizowany tak, aby w odległości co najmniej 50 m od jego granic nie było żadnych obiektów wskazanych w § 3 ust. 1 cytowanego rozporządzenia. Przyjęta w § 1 ust. 1 cyt. rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. zasada, nakazująca lokalizowanie cmentarzy z uwzględnieniem konieczności wykluczenia możliwości wywierania szkodliwego wpływu cmentarza na otoczenie, dowodzi, że uregulowania dotyczące odległości cmentarza m.in. od zabudowań mieszkalnych i zakładu przechowującego artykuły żywności, ujęte w § 3 tegoż, mają na celu zapewnienie ochronnej strefy sanitarnej pomiędzy cmentarzem a tą zabudową. Na cmentarze należy bowiem przeznaczać tereny na krańcach miast, osiedli lub gromad w izolacji od zabudowań, na gruntach przeznaczonych pod zieleń publiczną lub odpowiednich na jej urządzenie, w pobliżu miejscowej sieci komunikacyjnej. W orzecznictwie przyjmuje się, że przepisy ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. *o cmentarzach i chowaniu zmarłych* (Dz.U.2025.1590 t.j.) oraz rozporządzenia wykonawczego Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. mają na celu zagwarantowanie zachowania odpowiednich odległości od projektowanych cmentarzy niezależnie od tego, czy w pierwszej kolejności powstanie cmentarz czy też zabudowa na pobliskich terenach (zob. wyrok NSA z dnia 27 października 2011 r., sygn. II OSK 1623/11). Zakres normowania § 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze odnosi się przy tym nie tylko do cmentarzy nowobudowanych, ale również do istniejących, a także do lokalizowanej w ich sąsiedztwie zabudowy (zob. wyroki NSA: z dnia 27 maja 2014 r., sygn. II OSK 3047/12; z dnia 18 grudnia 2012 r., sygn. II OSK 1518/11). Przyjęcie, iż przepisy rozporządzenia mają zastosowanie tylko i wyłącznie do cmentarzy nowozakładanych nie można uznać za logiczne, skoro odległość 150 m lub 50 m mierzona od istniejącego cmentarza do projektowanego budynku, czy też od istniejącego budynku mieszkalnego do noworealizowanego cmentarza jest tą samą odległością. Celem wydania rozporządzenia, zgodnie z przepisem upoważniającym – art. 5 ust. 3 ustawy *o cmentarzach i chowaniu zmarłych* – było m.in. określenie „szerokości pasów izolujących teren cmentarny od innych terenów, a w szczególności terenów mieszkaniowych”. Wykładnia celowościowa tego przepisu ustawy prowadzi do wniosku, że przepisy rozporządzenia określają zarówno w jakiej odległości od innych terenów, w tym terenów zabudowy mieszkaniowej – mogą być lokalizowane nowe cmentarze, jak i w jakiej odległości od istniejących cmentarzy może być lokalizowana inna zabudowa, w tym zabudowa mieszkaniowa (zob. wyroki NSA z dnia 14 października 2014 r., sygn. II OSK 823/13, z dnia 9 lutego 2017 r., sygn. II OSK 1362/15). A zatem zarówno przeznaczenie, w ustalonych planem liniach rozgraniczających, terenu ICC – teren cmentarza czynnego, jak również przeznaczenie terenów 5MN-U i 6MN-U pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną jest sprzeczne z przywołanymi przepisami prawa.

Dokonując analizy przedmiotowego planu miejscowego zauważyć należy przepis art. 15 ust. 2b ustawy *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* nakazujący by plan miejscowy przewidujący lokalizację nowego lub rozszerzenie istniejącego cmentarza sporządzać co najmniej dla obszaru obejmującego strefę ochronną, związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu w sąsiedztwie cmentarza. Uchwała Rady Miasta Jastrzębie-Zdrój w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu jednostki Ruptawa o symbolu roboczym R16 w Jastrzębiu-Zdroju nie spełnia tego kryterium. Jednakże uchwała inicjująca sporządzenie tego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego została podjęta 24 lutego 2022 r., wobec czego zgodnie z art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. *o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 ze zm.), który stanowi, że w przypadku gdy postępowanie zostało wszczęte i niezakończony przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, przepisy art. 15 ust. 2b stosuje się w brzmieniu dotychczasowym - dla przedmiotowego planu art. 15 ust. 2b ustawy *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* nie ma więc zastosowania. Podsumowując należy zaznaczyć, że przepisy art. 28 ustawy *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* jednoznacznie wskazują, iż istotne naruszenie zasad sporządzania planu miejscowego, istotne naruszenie trybu, a także naruszenie właściwości organów w tym zakresie, powodują nieważność uchwały gminy w całości lub w części. O zakresie rozstrzygnięcia decyduje natomiast fakt, czy stwierdzone naruszenie prawa będzie miało wpływ na całą uchwałę, czy będzie dotyczyło jedynie pojedynczych przepisów niezgodnych z aktami prawa hierarchicznie wyższymi, które to jednak naruszenia nie będą rzutować na całą uchwałę. Po wyeliminowaniu terenu poszerzanego cmentarza oraz terenów znajdujących się w odległości mniejszej niż 50 m od jego granic, uchwała Rady Miasta Jastrzębie-Zdrój Nr VI.57.2026 z 28 maja 2026 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu jednostki Ruptawa o symbolu roboczym R16 w Jastrzębiu-Zdroju, może funkcjonować w obrocie prawnym, a zatem, stwierdzenie nieważności uchwały jedynie w części określonej w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego, jest uzasadnione. Stosownie do przepisu art. 92 ust. 1 ustawy *o samorządzie gminnym* stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa z dniem doręczenia Radzie Miasta Jastrzębie-Zdrój rozstrzygnięcia nadzorczego. Na niniejsze rozstrzygnięcie przysługuje prawo złożenia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach. Skargę wnosi się za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni od jego doręczenia Radzie Miasta Jastrzębie-Zdrój.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Infrastruktury

Bożena Goldamer-Kapała

Pouczenie o możliwości wniesienia skargi w formie elektronicznej

1. Skargę na rozstrzygnięcie nadzorcze można wnieść w formie elektronicznej lub papierowej.
2. Skarga przekazana w formie dokumentu elektronicznego powinna zawierać wszystkie wymogi pisma sporządzonego w postaci papierowej.
3. Skarga wnoszona w formie dokumentu elektronicznego, powinna ponadto zawierać adres elektroniczny oraz zostać podpisana przez stronę lub pełnomocnika kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.
4. Jeżeli skarga nie zawiera adresu elektronicznego przyjmuje się, że właściwym jest adres elektroniczny, z którego nadano pismo wniesione w formie dokumentu elektronicznego.
5. Do skargi wniesionej w formie dokumentu elektronicznego nie dołącza się jej odpisów.
6. Do skargi należy dołączyć pełnomocnictwo z podpisem mocodawcy lub wiarygodny odpis pełnomocnictwa.